

Tiiu Nõmmik

Kõrgekaasiku, kinnistute omanik

E-post: tiiu@kkaasiku.ee

Telefon 5919 4509

Arvamus Põhja-Sakala valla Ülde piirkonna tuuleenergeetika kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu Lähteseisukohad ja KSH programm kohta

- 1. Põhja-Sakala Vallavolikogu 29.06.2023 otsusega nr 152 algatati Põhja-Sakala vallas tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ning KSH koostamine planeeringualal 1 (Olustvere piirkond).**

KSH programmi järgi on planeeritud tuuliku vähim kaugus lähimast elamust, s.o. alalisest või ajutisest elukohast, arvestatuna tuuliku masti tsestrist, 1000 m. Kõrgekaasiku ja Põllussaare kinnistud on KSH programmi Joonis.7 järgi 1000 m tsoonis.

Ettepanek:

- a)** Rakendada nii Kõrgekaasiku kinnistu kui ka Põllussaare kinnistu elamute ja tuulikute vaheline puhvertsoon vähemalt 1500 meetrit. Väiksema puhvertsooniga ja üldplaneeringu muutmise puhtsooni vähendamiseks me ei nõustu.

Põhjendused:

a.a) Planeeringualal kehtib Põhja-Sakala Vallavolikogu 24.03.2022 otsusega nr 42 kehtestatud PõhjaSakala valla üldplaneering mille järgi on kehtestatud tuuleenergia rajamise tingimused. Üldplaneeringu punkt 5.2.3.2 Tuuleenergia lõige 3) sätestab, et: „Üksik tuulegeneraator kogukõrgusega kuni 150 m ei tohi paikneda elu- või ühiskondlikule hoonele lähemal kui $6x$ (H+D). Üle 150 m kogukõrgusega tuulikud ei tohi paikneda elu- või ühiskondlikule hoonele lähemal kui 1 500 m. Kui tuulegeneraator soovitakse püstitada

elu- või ühiskondlikule hoonete lähemale, tuleb arendajal saada vastavate kinnistute omanike kirjalik nõusolek“. Seega on KSH programm ja üldplaneering vastuolus.

a.b) Me ei ole nõus KSH programmi punkt 1.6.6 toodud väitega, et üldplaneering ei põhjenda, mille alusel on 1500 m kaugus määratud. Üldplaneering ei näe ette Põhja-Sakala valda tuuleparkide alasid, samas üldplaneering neid ka ei välista. Valla üldplaneeringu punktis 5.2.3.2 on seatud **tingimuslikud kohustused** tuuleenergia arendajale.

a.c) Samuti ei nõustu, et võetakse eriplaneeringus lähim kaugus elu- ja ühiskondlikest hoonetest Eestis väljakujunenud praktika alusel, mis lähtub seda tüüpi hoonete puhul 1000 m kaugusest, sest puudub analüüs miks selline praktika on tekkinud, kas puudulikest seadusandlusest mis ei ole võimaldanud kogukondadel enda huvide eest seista, kogukondade passiivsusest või on muud tegurid. Seega ei saa levinud 1000m praktikast teha järeldusi, et eelduslikult puuduvad sellise vahemaa puhul olulised mõjud nagu mõju keskkonnale, inimeste tervisele ja varale.

a.d) Me ei nõustu, et ilmnenud on uued faktilised asjaolud, sest näiteks Ukraina sõda algas juba enne üldplaneeringu vastuvõtmist ning elektrienergia julgeolek tähendab välisteguritest sõltumatud võimet tagada tiputarbimise ajal Eestis asuvate tarbijate elektriga varustamine. Kuniks õhuliinid on paksus metsas ja liinide hooldamisega ei tegeleta piisavas mahus, ei ole abi meie kõrval asuvast tuulepargist kui ilmastikutingimused tekitavad pidevaid elektrikatkestusi.

a.e) Avaliku huvi täpset definitsiooni ei ole Eesti õigusaktides määratletud. Avaliku huvi mõistet ei seleta ka planeerimisseadus. KSH programmi dokumendis jääb arusaamatuks kes või mis on ülekaaluka „avaliku huvi“ subjektideks. Avalik huvi võib olla ka väiksema kogukonna huvi ning Põllussaare kinnistu elanike ja Kõrgekaasiku kinnistu elanike huvides on tuulikute ja elamute vaheline puhvertsoon vähemalt 1500 meetrit, et minimeerida võimalikku müra- ja visuaalset reostust elades looduskaunis kohas.

a.f) Eriplaneeringu alal on valdavalt teostatud lageraie ning ainsaks tuulikute müra summutavaks ja visuaalset reostust vähendavaks vahekoridoriks on Kõrgekaasiku mets. Kõrgekaasiku metsa majandamisel kaob ainuke looduslik barjäär tuulikupargi ja elamu vahel, seega palun kinni pidada üldplaneeringus sätestatud 1500m puhvririst, et ma ei peaks elama tulevikus tuulikupargis.

2. KSH programmis kavandatakse juurdepääsutee tuulepargialale tõenäoliselt Kõnnu tee (tee nr 5450110) kaudu.

Ettepanekud:

- a) Paigaldada ehituse ajaks ajutised valgusfoorid Kõnnu tee algusesse (Tääksi-Venevere tee ristumiskoht) ja Kõrgekaasiku kinnistu sissesõidu juurde.

- b) Kõrgekaasiku eratee osa vajalikus pikkuses (enne sissesõidutee algust kuni Kõnnu põik) enne tuulepargi ehituse algust katta tolmutõrjega, et vältida tolmoreostust kuna eluhoonete poole puhuvad valdavalt läänetuuled.
- c) Kõnnu tee ja Kõnnu põik teede kasutamise muud tingimused tuleb kokku leppida KSH programmi täiendamise jooksul
- d) Kõnnu teele seada tuulepargi ehituse ajaks liikluspiirang nt 30km/h, et vähendada suurte autode poolt tekitatud mürareostust.

Põhjendused:

- a) Kõnnu tee ja Kõnnu tee põik on ainsad juurdepääsuteed Põllussaare ja Kõrgekaasiku kinnistutele. Senine elukorraldus on näidanud, et RMK ja erametsaomanike metsa väljaveol on väga problemaatiline jõuda Tääksi-Venevere teele. Kõnnu tee on kitsas, lisaks on mõlemal poolt teed sügavad kraavid ning metsaveokist või kallurautost ei ole võimalik mööduda ja siiani oleme olnud sunnitud tagurdama vahel terve kilomeetri kui suured autod vastu sõidavad. Pimedas halva ilmaga on selline sunnitud tagurdamine väga ohtlik kuna nähtavus on piiratud ning viimati käesoleval talvel pidin peaaegu kraavi sõitma seetõttu.
- b) Tolmutõrje on vajalik, sest suvel puhub tuul valdavalt läänesuunalt ning tuul toob suurte autode poolt üleskeerutatud tolmutilved hoovi.
- c) Kõnnu tee ja Kõnnu põik teede kasutamise tingimused tuleb tuulepargi arendajal kokku leppida erateede omanikega, et teed oleksid sõidetavad ja korras nii tuulepargi ehituse ajal kui ka peale tuulepargi ehituse lõppemist.

3. 3.14. Sotsiaalmajanduslikud mõjud

Mõju kohalike elanike varale
Mõju tervisele ja heaolule

Ettepanekud:

- a) Kaasata ekspert kellel on ligipääs kinnisvaratehingute andmetele, et teostada põhjalik mõjuanalüüs tuulepargi otsestest ja kaudsetest mõjudest tuulepargi lähimate kinnisvaraomanike kinnisvara väärtusele.
- b) Modelleerida visuaalsed vaated Kõrgekaasiku kinnistult tuulikute suunal 1) Visuaalne vaade peale ehitustegevuse lõppemist kui tuulikupark hakkab tööle ning 2) Visuaalne vaade kui Kõrgekaasiku metsas on näiteks teostatud lageraie.
- c) Teostada mõjuanalüüs kuidas mõjutab tuulepargi ehitustegevus põhjavett, et kaevud ei jääks tühjaks.

Põhjendused:

- a) Sellises kohas nagu Kõrgekaasiku soovivad elada inimesed kes hindavad loodust, vaikust ja rahu. Tuulikutuuliku vahetu lähedus mõjutab kinnisvara väärtust negatiivselt.
- b) Kõrgekaasiku mets on ainus looduslik puhver tuulikutuuliku ja elamu vahel, sest eriplaneeringu alal on peaaesjalikult teostatud lageraie, seega oleks vajalik pidada kinni üldplaneeringust, et ma ei peaks tulevikus elama tuulepargis kui metsa soovin majandada.
- c) Kõrgekaasikul on vanast ajast puurkaev mis on meie kinnistu ainuke veeallikas tarbeveeks, minuteada antud piirkonnas puuduvad põhjavee varud. Oleme mures kas kaevudes jagub vett ja kuidas ehitustööd võiksid mõjutada veetaset kaevus.